

มัตชชน

วันที่ ๓๐ เดือน

ก.ศ.

พ.ศ.

๕๕

ย.๕๖ ๕๖

‘เครือข่ายคนรักหญ้าแฝก’

พลิกผืนดิน-ช่วยเด็กด้อยโอกาส

ใครที่ผ่านไปมา หรือเดินทางแวะเยี่ยมเยียน บุตรหลาน ที่โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 42 จังหวัดสตูล ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล ห่างจากศาลากลางจังหวัดสตูลประมาณ 10 กิโลเมตร โดยเฉพาะในตอนเช้าหรือช่วงแดดร่มลมตก มักจะเห็นเด็กนักเรียนกลุ่มหนึ่งกำลังสาละวนอยู่กับการทำจอมเสียมมาซุดดิน เพื่อปลูกหญ้าแฝกตามพื้นที่บริเวณต่างๆ ของโรงเรียน

นักเรียนกลุ่มนี้คือ “เครือข่ายคนรักหญ้าแฝก” ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 42 จังหวัดสตูล เมื่อสอบถามเหตุผลของการปลูกหญ้าแฝก นักเรียนกลุ่มนี้จะตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า ปลูกเพื่อรักษาหน้าดินไม่ให้ดินพังทลาย ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

น.ส.อารยา หัวนทิง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หนึ่งในแกนนำคนสำคัญของเครือข่ายคนรักหญ้าแฝกของโรงเรียน บอกอย่างภาคภูมิใจว่า ส่วนใหญ่จะใช้เวลาวางในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน ซักชวนเครือข่ายหรือเพื่อนๆ มาช่วยกันปลูกหญ้าแฝกบริเวณพื้นที่ต่างๆ ของโรงเรียน เช่น ริมสระน้ำ หรือบริเวณแปลงเกษตรอาหารกลางวัน เป็นต้นเน้นการปลูกบริเวณริมถนนเส้นทางภายในโรงเรียนมากขึ้นเพราะช่วงนี้ฝนตกบ่อย อาจทำให้น้ำไหลกัดเซาะหน้าดิน ทำให้ถนนคอนกรีตของโรงเรียนทรุดตัวได้รับความเสียหายได้

น.ส.อารยา แจกแถมด้วยว่า เครือข่ายคนรักหญ้าแฝกโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 42

จังหวัดสตูล จัดตั้งขึ้นหลังจากที่มีการเปิดอาคารเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ขึ้นที่ จ.สตูล เมื่อปี 2550 เพื่อต้องการรณรงค์ให้นักเรียน รู้คุณค่าประโยชน์ของหญ้าแฝก เนื่องจากพื้นที่ของโรงเรียนส่วนใหญ่มีสภาพเป็นดินเหนียวร่วนปนทราย มีธาตุอาหารน้อย ปลูกพืชเกษตรไม่ค่อยได้ผล โรงเรียนจึงให้เครือข่ายช่วยกันปลูกหญ้าแฝก ในบริเวณพื้นที่ต่างๆ ของโรงเรียน และพื้นที่แปลงเกษตรอาหารกลางวัน เพื่อต้องการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ แก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรมและรักษาลิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

ทางโรงเรียนมีการทำเกษตรแบบชีววิถีโดยใช้สารอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ มาปรับโครงสร้างดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช โดย

บุญนิตย์ มิตรเปรียญ

มานี ฉัตรชัชวงศ์

มี นางบุญนิตย์ มิตรเปรียญ ข้าราชการบำนาญจากสำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสตูล อาสาสมัครหัวหน้าทีมช่วยฟื้นฟูทรัพยากรดินของโรงเรียนให้จุดประสงค์เพื่อต้องการกระตุ้นให้นักเรียนรักหญ้าแฝก รู้คุณค่าของหญ้าแฝก และช่วยกันปลูกให้เต็มพื้นที่ของโรงเรียนภายใน 5 ปี ยึดคติที่ว่า “แฝกช่วยดิน ดินช่วยพืช พืชช่วยคน คนรักหญ้าแฝก” ตลอดระยะเวลา 4 ปี ที่เครือข่ายคนรักหญ้าแฝกกว่า 200 ชีวิต ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการปลูกหญ้าแฝก แม้จะยังไม่ได้รับผลเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ก็ตาม เนื่องจากโรงเรียนมีพื้นที่มากถึง 260 ไร่ จึงต้องทยอยปลูกเพิ่มไปเรื่อยๆ

แต่การพลิกฟื้นแปลงเกษตรอาหารกลางวันเนื้อที่ 15 ไร่ ดูจะเห็นผลเร็วว่า สามารถทำการเกษตรได้ผลดี ซึ่งเครือข่ายได้มีผู้นำหญ้าแฝก

มาปลูกบริเวณร่องแปลงผัก ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ รักษาร่องปลูกไม่ให้พังทลาย

นอกจากนี้ยังมีการนำดินบ่อทิ้งมาปลูกบนแปลงผัก เพื่อทำเป็นปุ๋ยสด จนสามารถปลูกพืชผักโตเร็วได้ผลดี เช่น ผักบุ้ง ผักกวางตุ้ง และผักโสม สามารถนำผลผลิตมาปรุงเป็นอาหารกลางวันของโรงเรียน และยังเป็นกรช่วยเหลือนักเรียนด้อยโอกาสที่สนใจงานด้านเกษตร ให้มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และเป็นทุนการศึกษาให้แก่เด็กด้อยโอกาสประมาณ 100 คนด้วย

ด้าน น.ส.มานี ฉัตรชัชวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 42 จังหวัดสตูล เผยว่า ทางโรงเรียนเน้นเกษตรแบบชีววิถี ซึ่งมีกิจกรรมหลักๆ จำนวน 4 กิจกรรม ประกอบด้วย “เกษตร-

ประมง-ปศุสัตว์-สิ่งแวดล้อม” โรงเรียนเรามีนักเรียนประมาณ 800 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาและมีฐานะยากจน โรงเรียนจึงใช้พื้นที่ทั้งหมดทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์กับเด็กมากที่สุด เพื่อให้เด็กมีรายได้เล็กน้อย เพื่อเลี้ยงตนเองหรือเป็นทุนการศึกษา

“ทั้งนี้ มีเด็กส่วนหนึ่งประมาณ 100 คน สนใจงานเกษตรแบบชีววิถีมีการปลูกพืชแบบผสมผสาน น้อมนำโครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาให้เด็ก ได้เรียนรู้ และประกอบอาชีพไปด้วย ซึ่งทำให้เด็กมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรเฉลี่ย 5,000 บาท ต่อคนต่อปี โดยรายได้ของเด็กจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นเงินรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายประจำวัน ส่วนที่สองคือกอกกลางสำหรับเป็นเงินลงทุนหมุนเวียน และส่วนที่สามเป็นรายได้สำหรับทุนการศึกษา”

จะเห็นได้ว่าหญ้าแฝก ซึ่งเป็นต้นหญ้าเล็กๆ มีความมหัศจรรย์และคุณประโยชน์มากมายในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ช่วยป้องกันการพังทลายของหน้าดินและชะลอกระแสน้ำ สามารถฟื้นฟูให้ความชุ่มชื้นและความอุดมสมบูรณ์กลับคืนสู่ผืนแผ่นดินได้อย่างอัศจรรย์ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ที่ทางกลุ่ม “เครือข่ายคนรักหญ้าแฝก” น้อมนำมาใช้ในโรงเรียนจนสามารถพลิกฟื้นผืนดินเสื่อมโทรมทำแปลงเกษตรอาหารกลางวัน ที่เหลือยังสามารถสร้างรายได้ปีละ 5,000 บาท ต่อคน เป็นทุนหมุนเวียนและทุนการศึกษาแก่นักเรียนเป็นอย่างดีด้วย